

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 14Csp/35/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121201782
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Lampartová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8121201782.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Evou Lampartovou v spore žalobcu: Ľ. P., N.. XX.X.XXXX, A. M. Š. XX, XXX XX W. X, právne zastúpeného: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, právne zastúpenému: JUDr. Ján Šoltés, advokát so sídlom Mýtna 48, 810 00 Bratislava, o určenie, že úver je bezúročný a bezpoplatkový a o primerané finančné zadostučinenie vo výške 600 EUR takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e , že úver poskytnutý na základe Žiadosti o aktiváciu Splátkovej karty Quatro č. XX XXX XXX zo dňa 23.1.2009 je bezúročný a bez poplatkov.

II. Žalovaný j e povinný zaplatiť žalobcovi 50 EUR do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

IV. Žalobca m á nárok na náhradu trov konania v rámci konania o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru voči žalovanému v plnom rozsahu a v rámci konania o primerané finančné zadostučinenie v plnom rozsahu z prírodnej sumy primeraného finančného zadostučinenia s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu dňa 2.3.2021 sa žalobca domáhal, aby súd určil, že úver poskytnutý na základe Žiadosti o aktiváciu Splátkovej karty Quatro č. XX XXX XXX zo dňa XX.X.XXXX je bezúročný a bezpoplatkový a súčasne, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 600 EUR. Žalobu odôvodnil tým, že právny predchodca žalovaného, Všeobecná úverová banka, a.s.r, skrátený názov: VÚB, a.s., mu na základe predmetnej žiadosti poskytol úverový rámec 896,24 EUR (27 000 Sk) s mesačnou splátkou vo výške 29,87 EUR (900 Sk). Z karty žalovaný vyčerpal sumu v celkovej výške 1 811,09 EUR a uhradil sumu 1 748,34 EUR. Dňa 19.9.2016 právny predchodca žalovaného postúpil pohľadávku žalovanému. Zo žaloby ďalej vyplýva, že predmetný úver musí obsahovať náležitosti podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch platného a účinného v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“). Okrem iného zmluva musí obsahovať: konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru (§ 4 ods. 2 písm. g/ ZoSÚ), ročnú úrokovú sadzbu (§ 4 ods. 2 písm. h/ ZoSÚ), výšku, počet a termíny splátok istiny, úroku a iných poplatkov (§ 4 ods. 2 písm. i/ ZoSÚ), ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom (§ 4 ods. 2 písm. j/ ZoSÚ), ako aj priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 4 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ). Žalobca tvrdil, že žiadosť neobsahuje náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. g/, h/, i/, j/, a k/ ZoSÚ a podľa § 4 ods. 3 ZoSÚ sa poskytnutý úver má považovať za bezúročný a bez poplatkov.

Ďalej tiež uviedol, že žiadosť neobsahuje údaj o úroku a poplatkoch, preto žalovaný nemá nárok v zmysle § 4 ods. 4 ZoSÚ na úroky a poplatky z poskytnutého úveru. Prípustnosť žaloby o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru vyvodil z § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Následne požadoval podľa § 3 ods. 5 tretej vety zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa primerané finančné zadosťučinenie, ktoré má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy a zároveň má mať aj funkciu relutárnu, ktorá predstavuje obohatenie spotrebiteľa vo výške priznaného primeraného finančného zadosťučinenia proti dodávateľovi za to, že spotrebiteľ podstúpil súdne konanie, v ktorom bol na súde úspešný. Zastával tiež názor, že primerané finančné zadosťučinenie nemôže mať iba symbolický význam a byť v symbolickej výške, nakoľko by tak nebolo ani primeraným ani spravodlivým. Uplatnená výška primeraného finančného zadosťučinenia 600 EUR podľa žalobcu zohľadňuje skutočnosť, že sa jedná o bezúročný a bezpoplatkový úver.

2. Žalovaný v rámci vyjadrenia k žalobe zo dňa 30.3.2021 so žalobou v celom rozsahu nesúhlasil a nárok žalobcu neuznal. Uviedol, že mu Všeobecná úverová banka, a.s. postúpila pohľadávku z nesplateného úveru poskytnutého žalobcovi formou čerpania kreditnou kartou pod č. 30619947, pričom na úhradu predmetnej pohľadávky neeviduje žiadne plnenie. Dňa 5.3.2021 ukončil inkasný proces, zastavil aktivity na prípade a inkasný prípad uzavrel. Voči žalobcovi tak neeviduje žiadnu pohľadávku z predmetného poskytnutého úveru. Vzhľadom na uvedené považoval žalobu za nedôvodnú. Vzájomné nároky zmluvných strán sú vysporiadané a z dôvodu neexistencie pohľadávky voči žalobcovi právo žalobcu nie je ohrozené a nie je neisté jeho postavenie, a to aj bez požadovaného určenia súdom. Čo sa týka primeraného finančného zadosťučinenia, nepovažoval za splnené podmienky podľa § 3 ods. 5 tretej vety zák. č. 250/2007 Z.z. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti podľa § 3 ods. 5 tretej vety zák. č. 250/2007 Z.z. treba podľa žalovaného rozumieť aktívne konanie spotrebiteľa a úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práv alebo povinností určených na ochranu spotrebiteľov, napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015 zo dňa 14.9.2016). Pod úspešným uplatnením nároku sa rozumie nárok priznaný spotrebiteľovi súdom. Keďže žalobca doposiaľ úspešne neuplatnil žiaden konkrétny nárok z porušenia práv alebo povinností určených na ochranu spotrebiteľa, nie je splnená uvedená podmienka a uvedené je dôvodom pre zamietnutie žaloby. Žalovaný sa tiež bránil, že nie je ani zodpovedný za porušenie práv alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. alebo osobitnými predpismi, nakoľko nebol účastníkom úverového vzťahu, zmluvné podmienky úverovej zmluvy nekreoval, neposkytoval žalobcovi úver, bonitu žalobcu nepreveroval a tak sa nemohol dopustiť porušenia práv žalobcu. Porušením práv spotrebiteľa by mohlo byť len také konanie, ktoré vykazuje znaky nekalosti, agresívnej obchodnej praxe, klamaní spotrebiteľa, pričom žiadneho takého konania sa ani žalovaný ani jeho právny predchodca nedopustili.

3. Žalobca nevyužil možnosť repliky.

4. Súd nariadil vo veci pojednávanie.

5. Na pojednávaní dňa 9.9.2022 právny zástupca žalobca zotrval v mene žalobcu na podanej žalobe. V súlade s § 180 CSP súd pojednával dňa 9.9.2022 v neprítomnosti žalobcu, žalovaného a právneho zástupcu žalovaného, nakoľko žalovaný a jeho právny zástupca sa predmetného pojednávania nezúčastnili a ich neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnil právny zástupca žalovaného podaním zo dňa 7.9.2022, pričom o odročenie pojednávania nežiadal.

6. Súd na pojednávaní dňa 9.9.2022 vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi (Žiadosť o aktiváciu Splátkovej karty Quatro č. XXXXXXXX D. F. XX.X.XXXX, výpis zo Splátkovej karty Quatro ku dňu 23.6.2016 za zúčtovacie obdobie od 1.1.2009 do 23.6.2016, oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 30.9.2016, potvrdenie o ukončení správy pohľadávky zo dňa 5.3.2021), oboznámil sa so žalobou, vyjadrením žalovaného i ostatným spisovým materiálom a zistil nasledovný skutkový stav:

7. Žalobca a právny predchodca žalovaného - Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s. - uzavreli dňa 23.1.2009 Žiadosť/zmluvu o aktiváciu Splátkovej karty Quatro č. XXXXXXXX, na základe ktorej právny predchodca žalovaného poskytol žalobcovi úver s nasledovnými podmienkami: úverový rámec 27 000 Sk (896,24 EUR), štandardná mesačná splátka - pevná 900 Sk (29,87 EUR). V záverečnej časti zmluvy nachádzajúcej sa pod podpismi zmluvných strán sa uvádzajú „ďalšie

užívateľské informácie“ obsahujúce predovšetkým poplatky za rôzne úkony, či poistenie a indikatívny výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov.

Z výpisu zo splátkovej karty ku dňu 23.6.2016 vyplýva, že úverový rámec bol 1 350 EUR, a konečný stav ku dňu 23.6.2016 je mínusový zostatok vo výške 3 104,47 EUR.

Z nepopretých tvrdení žalobcu vyplýva, že žalobca čerpal celkovo 1 811,09 EUR a uhradil za účelom splatenia úveru sumu 1 748,34 EUR.

Z nepopretých tvrdení žalovaného vyplýva, že žalovaný neprijal žiadnu úhradu za účelom splatenia úveru a správu úveru, resp. inkasný proces uzavrel dňa 5.3.2021.

8. Zistený skutkový stav súd právne posúdil podľa nasledujúcich právnych noriem:

9. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

10. Podľa § 499 Obchodného zákonníka za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

11. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (tiež iba „ZoSÚ“) zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

12. Podľa § 4 ods. 2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí⁶⁾ <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20080101.html>> musí obsahovať

a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,

b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,

g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,

h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,

i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok,

l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,

n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,

o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

p) práva spotrebiteľa podľa § 7,

q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

13. Podľa § 4 ods. 3 ZoSÚ pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

14. Podľa § 4 ods. 4 ZoSÚ od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

15. Podľa § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách, spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

16. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

18. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

19. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

20. Z vykonaného dokazovania bolo nesporné, že právny predchodca žalovaného a žalobca uzavreli zmluvu o úvere spotrebiteľského charakteru (spotrebiteľský charakter zmluvy nebol rozporovaný a vyplýva aj z povahy zmluvných strán), žalobca čerpal celkovo finančné prostriedky v sume 1 811,09 EUR a za účelom splatenia úveru vykonal úhrady v celkovej sume 1 748,34 EUR. Súd konštatuje, že uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere vykazuje znaky formulárovej (typovej) zmluvy, ktorej obsah (zmluvné dojednania) spotrebiteľ podstatným spôsobom nie je schopný reálne ovplyvniť. Môže zmluvu po doplnení potrebných údajov (o spotrebiteľovi a poskytnutom úvere) ako celok prijať alebo odmietnuť, nakoľko príprava zmluvy je v celom rozsahu prenechaná veriteľovi. Zmluvné dojednania a obsah zmluvy spotrebiteľ určite žiadnym spôsobom individuálne nedojednávajú, keďže sú vopred predtlačené bez možnosti vpisovania iných podmienok, či ich úpravy.

21. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť dodávateľa, lepšiu znalosť práva a ľahšiu

dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosti stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv.

22. Preskúmaním obsahu zmluvy a jej jednotlivých dojednaní súd zistil, že zmluva o spotrebiteľskom úvere skutočne neobsahuje údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 4 ods. 2 písm. g/ ZoSÚ), ani žiaden údaj o výške úrokovej sadzby (§ 4 ods. 2 písm. h/ ZoSÚ). Čo sa týka výšky, počtu a termínov splátok istiny, úroku a iných poplatkov (§ 4 ods. 2 písm. i/ ZoSÚ), zmluva obsahuje iba údaj o výške splátky vo výške 900 Sk (29,87 EUR). Zmluva o spotrebiteľskom úvere napokon taktiež neobsahuje ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom (§ 4 ods. 2 písm. j/ ZoSÚ), ani priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok (§ 4 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ). V závere formulárovej zmluvy pod podpismi zmluvných strán sa nachádza iba indikatívny výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, ktorý je však iba príkladný a nie je zrejmé, či zodpovedá podmienkam predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Žalobcom vytykané nedostatky povinných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere žalovaný ani nerozporoval. Absenciu uvedených obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere pritom zákon č. 258/2001 Z.z. v § 4 ods. 3 sankcionuje bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutého úveru.

23. Vzhľadom na zistené skutočnosti a s poukazom na citovanú právnu úpravu súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu je, čo sa týka určovacej žaloby, v plnom rozsahu dôvodná a prvým výrokom určil, že úver poskytnutý na základe žiadosti o aktiváciu splátkovej karty Quatro č. 30619947 zo dňa 23.1.2009 je bezúročný a bez poplatkov.

24. Obrana žalovaného vo vzťahu k určeniu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru spočívala v tvrdení, že voči žalobcovi od 5.3.2021 neeviduje pohľadávku na úverovom účte, ukončil správu pohľadávky na základe predmetnej úverovej zmluvy, resp. ukončil inkasný proces. K tomu je potrebné uviesť, že k ukončeniu inkasného procesu došlo až po podaní žaloby, pričom žalovaným predložené potvrdenie o ukončení správy pohľadávky nevyslovuje postulát o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Potvrďuje iba (aktuálne) ukončenie správy pohľadávky ku dňu 5.3.2021 a potvrdzuje, že voči žalobcovi neeviduje pohľadávku pod evidenčným číslom XXXXXXXX (pohľadávku z titulu nesplateného úveru č. XXXXXXXX poskytnutého formou čerpania kreditnou kartou spoločnosťou Všeobecná úverová banka, a.s. vedenej pod evidenčným číslom 5378232) a v dôsledku ukončenia ďalšieho procesu eviduje tento inkasný prípad ako uzavretý. Súd však zastáva názor, že z hľadiska právnej istoty nemožno spotrebiteľovi uprieť jeho zákonný nárok na určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

25. Čo sa týka primeraného finančného zadosťučinenia, zákonnými predpokladmi jeho úspešného uplatnenia v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa je:

- existencia porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitnými predpismi slúžiacimi na ochranu spotrebiteľa (napr. zákon o spotrebiteľskom úvere, zákon o finančných službách na diaľku, osobitné ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka),
- úspešné uplatnenie porušenia tohto práva alebo povinnosti spotrebiteľom na súde a
- pasívne vecne legitimovaný subjekt, ktorý za porušenie predmetného práva alebo povinnosti zodpovedá.

26. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019 uviedol nasledovné: „Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Žiadnu inú podmienku, aby spotrebiteľovi bola privodená konkrétna ujma, nevyžaduje.“

27. Krajský súd v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 12Co/43/2019 zo dňa 17.10.2019 uviedol, že zo zákonného ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. nevyplýva imperatív, aby žalobu o primerané finančné zadosťučinenie bolo možné podať spotrebiteľom až po právoplatnosti rozhodnutia o porušení práv alebo povinností dodávateľa voči spotrebiteľovi. Práve naopak, je na výbere spotrebiteľa, aký postup zvolí, t.j. či si nárok na ochranu spotrebiteľských práv a nárok na primerané finančné zadosťučinenie uplatní v jednej žalobe alebo dvoma samostatnými žalobami. Trvať na tom, že tak môže výlučne urobiť iba dvoma samostatnými žalobami, najprv žalobou na ochranu spotrebiteľských práv a až po právoplatnosti tohto konania, v ktorom by bolo konštatované porušenie práv alebo povinností dodávateľa voči spotrebiteľovi, žalobou o primerané finančné zadosťučinenie, by bolo iba vyrábaním „žalób na žalób“.

28. Obdobne Krajský súd v Prešove v rozhodnutí č.k. 3CoCsp/1/2020-70 zo dňa 12.05.2020 uviedol, že z predmetného ustanovenia § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. nevyplýva skutočnosť, aby žalobu o primerané finančné zadosťučinenie bolo možné podať spotrebiteľom jedine a výhradne až po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa určí porušenie práv, resp. povinností dodávateľa voči spotrebiteľovi. Je na výbere samotného spotrebiteľa, či zvolí postup uplatnenia nároku na ochranu spotrebiteľských práv a nároku na primerané finančné zadosťučinenie jednou žalobou alebo samostatnými žalobami. Ust. § 298 ods. 2 Civilného sporového poriadku je ustanovením prijatým po účinnosti ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Odvolací súd uzatvára, že toto ustanovenie treba použiť ako výkladové pravidlo vo vzťahu k skôr prijatému ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. tak, že deklarácia porušenia práva spotrebiteľa alebo povinnosti dodávateľa v spotrebiteľskom vzťahu síce pre úspešné uplatnenie primeraného finančného zadosťučinenia vykonaná byť musí, avšak nie právoplatne. Teda rozsudok o porušení práv spotrebiteľa je síce podmienkou pre rozhodovanie o primeranom finančnom zadosťučinení, ale súd o ňom môže rozhodnúť spolu s rozhodnutím o tomto porušení.

29. V súlade s princípom právnej istoty upraveným v článku 2 ods. 2 Civilného sporového poriadku tunajší súd rešpektuje uvedené právne závery vyšších súdnych autorít a plne na ne odkazuje.

30. Obrana žalovaného bola založená na tvrdení, že nie sú splnené podmienky pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Súd mal na základe zisteného skutkového stavu s poukazom na právnu úpravu primeraného finančného zadosťučinenia za to, že dikcia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa bola naplnená práve tým, že žalobca ako spotrebiteľ bol úspešný v tomto konaní o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, teda na súde úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o spotrebiteľských úveroch, preto má právo na primerané finančné zadosťučinenie od žalovaného, ktorý za toto porušenie práv spotrebiteľa, resp. povinností dodávateľa - absencia povinných zmluvných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere - zodpovedá. Hoci žalovaný sám nekoncepcoval zmluvu o úvere, súd zastáva názor, že ako aktuálny veriteľ na základe postúpenia pohľadávky z predmetnej úverovej zmluvy, môže si spotrebiteľ uplatniť svoj nárok i voči právnomu nástupcovi pôvodného veriteľa, ktorý zmluvu koncepcoval a následne účtoval aj poplatky a úrok, na ktoré vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru nemal nárok.

31. Súd sa však v rámci úvahy o výške primeraného finančného zadosťučinenia nestotožnil s výškou žalobcom uplatneného primeraného finančného zadosťučinenia. Žalobcovi súd priznal žalobcovi nárok na primerané finančné zadosťučinenie voči žalovanému, pričom jeho výšku určil v sume 50 EUR a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Súd sa domnieva, že priznaná suma reflektuje závažnosť konkrétnych porušení práv spotrebiteľa, konkrétne skutkové okolnosti v danom prípade a intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov, prípadne potenciálnych dôsledkov, ktoré spotrebiteľovi hrozili, ako aj subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu. Pri výške určenia primeraného finančného zadosťučinenia súd zohľadnil všetky osobitosti tohto prípadu, z ktorých za najvýznamnejšie pre určenie výšky primeraného zadosťučinenia považuje aktuálne potenciálne dôsledky porušenia, za ktoré zodpovedá žalovaný, ako aj skutočnosť, že žalovaný aktívne nevykonával žiadne úkony za účelom vymáhania úrokov, či poplatkov, na ktoré nemal nárok. Zo samotných tvrdení žalovaného je taktiež súčasne zrejmé, že žalobca doposiaľ neuhradil ani vyčerpanú istinu poskytnutého úveru.

32. Na dôvažok súd dodáva, že účelom primeraného finančného zadosťučinenia pri porušení práv spotrebiteľa síce nemá byť len odradenie dodávateľa od takýchto praktík do budúca, je ním aj určitá satisfakcia pre spotrebiteľa za to, že sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol potenciálny benefit aj pre ostatných spotrebiteľov, avšak stále

je potrebné mať na zreteli, že primerané finančné zadosťučinenie nemá byť nástrojom obohatenia sa pre spotrebiteľa.

33. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci..

34. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

35. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že plne úspešnému žalobcovi priznal voči neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, avšak čo sa týka konania o primerané finančné zadosťučinenie iba z prisúdenej sumy primeraného finančného zadosťučinenia. Plný úspech žalobcu v konaní, kde výška plnenia závisí od úvahy súdu, súd odvodzoval od úspechu v základe nároku. K tomu podperne súd poukazuje na literatúru, napr. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, str. 926-927, cit. „Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti“. Súd je toho názoru, že v prípadoch, keď rozhodnutie o výške plnenia závisí len od úvahy súdu, pričom súčasne žalobca neuplatňuje výšku plnenia v zjavne nedôvodnej výške, predstavujúcej šikanózný výkon práva, motivovanej len snahou o navýšenie trov konania a nie záujmom na spravodlivom usporiadaní veci, nemožno od žiadneho žalobcu spravodlivo očakávať, aby sa presne „trafil“ do úvahy súdu, pokiaľ ide o výšku plnenia. Preto je namieste priznať plnú náhradu trov konania, ak bol žalobca v základe plne úspešný aj vtedy, ak čo do výšky bol úspešný len v časti. I keď Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie totožné s niekdajším § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, ktoré bolo priamym zákonným podkladom pre priznanie plnej náhrady trov konania aj v prípade čiastočného úspechu, ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu, vyššie uvedené závery právnej teórie a praxe svedčia o tom, že ani v podmienkach novej procesnej úpravy nie je dôvod na ustúpenie od takého záveru. Súd ďalej už len poznamenáva, že tak, ako tomu bolo aj v zmysle § 142 ods. 3 O.s.p., tak aj v súčasnosti podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s čl. 3 a čl. 4 ods. 2 CSP sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta v takom prípade vypočíta a určí len z výšky súdom priznaného plnenia. O výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov, písomne, v potrebnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.